

Παιδαγωγικά μέτρα και αλλαγή νομικού πλαισίου

Με την αλλαγή του νομικού πλαισίου από τέλη Απριλίου 2024 με το ΦΕΚ 2531/29-4.2024 Αριθμ. απόφασης 44879/ΓΔ4 τροποποιώντας την υπό στοιχεία 79942/ΓΔ4/21-5-2019 υπουργική απόφαση «Εγγραφές, μετεγγραφές, φοίτηση και θέματα οργάνωσης της σχολικής ζωής στα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης» (ΦΕΚ Β' 2005-άρθρο 31) προκύπτουν ορισμένες αλλαγές όσο αφορά τα παιδαγωγικά μέτρα. Τέτοιες αλλαγές αφορούν την διάρκεια των αποβολών των μαθητών, την συμμετοχή τους σε δράσεις του σχολείου, την αλλαγή τμήματος, την χρήση κινητών, την καταστροφή δημόσιας περιουσίας, την αλλαγή σχολικού περιβάλλοντος, την άσκηση πάσης φύσεως βίας αλλά και στην θετική εξέλιξη των μαθητών με την βράβευση και τον έπαινο.

Τα παιδαγωγικά μέτρα που μπορούν να παρθούν από την διεύθυνση του σχολείου και τον σύλλογο διδασκόντων είναι τα ακόλουθα: α) προφορική παρατήρηση, β) επίπληξη, γ) ωριαία απομάκρυνση, δ) αποβολή από τα μαθήματα μέχρι τρεις (3) ημέρες, ε) αποβολή από τα μαθήματα μέχρι πέντε (5) ημέρες, στ) αποκλεισμός από πάσης φύσεως δράσεις, εκδηλώσεις, αθλητικές δραστηριότητες, εκπαιδευτικές εκδρομές/επισκέψεις/μετακινήσεις που διοργανώνει το σχολείο, σωρευτικώς ή διαζευκτικώς, εντός του τρέχοντος σχολικού έτους, ζ) αλλαγή τμήματος και η) αλλαγή σχολικού περιβάλλοντος. Τα παραπάνω μπορούν να ισχύουν **παράλληλα** με τις δράσεις παιδαγωγικής μορφής, τις οποίες προτείνει ο Σύλλογος Διδασκόντων/ουσών, σε **συνεργασία με ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς**. Σε κάθε περίπτωση, τα προβλεπόμενα παιδαγωγικά μέτρα **δεν εφαρμόζονται κατά την αναφερόμενη ως άνω σειρά**, ενώ η λήψη τους θα πρέπει να κρίνεται, κάθε φορά (ad hoc), κατάλληλη και αναγκαία για την επίτευξη του επιδιωκόμενου παιδαγωγικού σκοπού.

Τα παιδαγωγικά μέτρα ε ως η λαμβάνονται αποκλειστικά από τον σύλλογο διδασκόντων.

Επίσης, δεν υπάρχει αναφορά για υλοποίηση των παιδαγωγικών μέτρων των αποβολών εντός σχολικής μονάδας.

Το παιδαγωγικό μέτρο της **αλλαγής τμήματος** αποφασίζεται σε περιπτώσεις σοβαρών και επαναλαμβανόμενων παραπτώματων του/της μαθητή/τριας, τα οποία έχουν άμεσο αντίκτυπο στην εύρυθμη λειτουργία του τμήματος. Την αλλαγή τμήματος την επιβάλλει ο Σύλλογος Διδασκόντων/ουσών για παιδαγωγικούς λόγους, συντάσσοντας προς τούτο πλήρως αιτιολογημένο πρακτικό - απόφαση.

Το παιδαγωγικό μέτρο της **αλλαγής σχολικού περιβάλλοντος** επιβάλλεται σε εξαιρετικά αποκλίνουσα/ες συμπεριφορά/ές ή επαναλαμβανόμενες

αποκλίνουσες συμπεριφορές, ιδίως σε εκείνες που περιγράφονται στο άρθρο 4 του ν. 5029/2023 (Α' 55) . Πιο συγκριμένα, το άρθρο 4 αναφέρεται **σε κάθε μορφή σωματικής, λεκτικής, ψυχολογικής, συναισθηματικής, κοινωνικής, ρατσιστικής, σεξουαλικής, ηλεκτρονικής, διαδικτυακής ή άλλης βίας και παραβατικής συμπεριφοράς, που πλήττει τη σχολική κοινότητα και διαταράσσει την εκπαιδευτική διαδικασία συνιστά ενδοσχολική βία και εκφοβισμό και ιδίως:**

α) η προσβολή της αξιοπρέπειας, της τιμής και της υπόληψης του μαθητή, β) η συστηματική ή σκόπιμη ή επαναλαμβανόμενη απειλή και προσβολή της προσωπικότητας, της σωματικής ακεραιότητας ή της ψυχικής ισορροπίας των μαθητών, γ) η ανεπιθύμητη, επιθετική συμπεριφορά που εκδηλώνεται μεταξύ παιδιών σχολικής ηλικίας και η ανάλογη συμπεριφορά εκπαιδευτικών που περιλαμβάνει πραγματική ή αντιληπτή ανισορροπία δύναμης, δ) η παρεμπόδιση της ομαλής διεξαγωγής των μαθημάτων και ο βίαιος αποκλεισμός μαθητών είτε από την εκπαιδευτική διαδικασία είτε από τη συμμετοχή τους στην καθημερινή σχολική ζωή, καθώς και ο εν γένει κοινωνικός αποκλεισμός, οι απειλές και η ψυχολογική βία στις επαφές των μαθητών με τους συμμαθητές τους, ε) η επιβολή με τη βία και ο εξαναγκασμός σε πράξεις ή παραλείψεις παρά τη θέληση των μαθητών, στ) οποιαδήποτε μορφή βίαιης ή απαξιοτικής συμπεριφοράς ή η ενθάρρυνση σε διάπραξη βίαιων εκδηλώσεων που διαταράσσουν τη σχολική γαλήνη και πλήττουν το κύρος της εκπαιδευτικής κοινότητας, ζ) ο εκφοβισμός ή η εκδήλωση ρατσιστικών συμπεριφορών ικανών να διαταράξουν την ψυχική ισορροπία και να πλήξουν μαθητές με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, η) η προσβολή, οι διακρίσεις ή οι παρενοχλήσεις στη βάση των θρησκευτικών πεποιθήσεων, της εθνοτικής καταγωγής, της φυλής, του φύλου, του σεξουαλικού προσανατολισμού, της ταυτότητας φύλου, της έκφρασης ή των χαρακτηριστικών φύλου, της αναπηρίας, της κατάστασης υγείας και της σωματικής ή άλλης πραγματικής κατάστασης του μαθητή. Το παρόν εφαρμόζεται αναλόγως για μορφές βίας και συμπεριφορές που εκδηλώνονται προς εκπαιδευτικούς και άλλα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας.

Επίσης το παιδαγωγικό μέτρο της **αλλαγής σχολικού περιβάλλοντος** επιβάλλεται για τη **φθορά/καταστροφή, μερική ή ολική, σχολικών κτιρίων, χώρων και παραρτημάτων αυτών και υλικοτεχνικής υποδομής και εξοπλισμού εντός αυτών**. Η αλλαγή σχολικού περιβάλλοντος επιβάλλεται με πλήρως αιτιολογημένο πρακτικό- απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων/ουσών κατόπιν γνώμης του Συμβούλου Εκπαίδευσης Παιδαγωγικής Ευθύνης. Το παιδαγωγικό μέτρο της αλλαγής σχολικού περιβάλλοντος ισχύει από το σχολικό έτος εντός του οποίου επεβλήθη και ο/η μαθητής/τρια δεν μπορεί να μετεγγραφεί-επανεγγραφεί εφεξής και για κανένα επόμενο σχολικό έτος στην ίδια σχολική μονάδα από την οποία απομακρύνθηκε.

Τα κινητά τηλέφωνα καθώς και όλα τα μέσα με δυνατότητα καταγραφής βίντεο, ηχητικού και φωτογραφίας απαγορεύονται ρητά εντός όλων των χώρων της σχολικής μονάδας.

Επιπρόσθετα ισχύουν και τα ακόλουθα: Σε περίπτωση που διαπιστωθεί κατά τη διάρκεια του μαθήματος ή κατά τη διάρκεια του διαλείμματος ή κατά τη

διάρκεια της προσέλευσης ή αποχώρησης ότι ο/η μαθητής/τρια μαγνητοφωνεί ή φωτογραφίζει ή βιντεοσκοπεί με οποιοδήποτε τρόπο εκπαιδευτικούς ή συμμαθητές/τριες του/της, τότε ο Διευθυντής/ντρια της σχολικής μονάδας ζητά άμεσα από τον/τη μαθητή/τρια να απενεργοποιήσει τη συσκευή και να την παραδώσει, καλώντας τους γονείς/κηδεμόνες των εμπλεκομένων να προσέλθουν στο σχολείο, προκειμένου να λάβουν γνώση του περιστατικού. Παράλληλα, οφείλει να αξιολογήσει παιδαγωγικά το περιστατικό, και ανάλογα με τη βαρύτητά του, είτε να επιληφθεί ο/η ίδιος/α είτε να το παραπέμψει στον Σύλλογο Διδασκόντων/ουσών. Αν ο/η Διευθυντής/ντρια επιληφθεί ο/η ίδιος/α, **υποχρεωτικά εφαρμόζει το παιδαγωγικό μέτρο της αποβολής από τα μαθήματα μέχρι τρεις (3) ημέρες, ενώ, αν παραπέμψει στο Σύλλογο Διδασκόντων/ουσών, ο τελευταίος υποχρεωτικά εφαρμόζει το παιδαγωγικό μέτρο της αποβολής από τα μαθήματα μέχρι πέντε (5) ημέρες. Σε περίπτωση που η μαγνητοφώνηση, φωτογράφιση ή βιντεοσκόπηση αφορά σε ιδιαιτέρως ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, τότε ο Σύλλογος Διδασκόντων/ουσών υποχρεούται να εφαρμόσει το παιδαγωγικό μέτρο της αλλαγής σχολικού περιβάλλοντος για τον/τη μαθητή/τρια που προέβη στις ανωτέρω ενέργειες.**

5) Στις περιπτώσεις εκείνες, όπου αποδεδειγμένα η φθορά/καταστροφή, μερική ή ολική, σχολικών κτιρίων, χώρων και παραρτημάτων αυτών, καθώς και υλικοτεχνικής υποδομής και εξοπλισμού εντός αυτών, αποδίδεται σε συγκεκριμένο/η μαθητή/τρια, ο/η τελευταίος/α ελέγχεται για τη συμπεριφορά αυτή και η δαπάνη αποκατάστασης βαρύνει τον γονέα/κηδεμόνα του/της ή τον/την ίδια αν είναι ενήλικος/η. Πιο συγκεκριμένα, το αρμόδιο όργανο, καθορίζει το ποσό της δαπάνης αποκατάστασης και σε περίπτωση αποδοχής, οι γονείς/κηδεμόνες ή οι μαθητές/τριες, αν είναι ενήλικες, καταβάλλουν το ως άνω ποσό, ενώ, σε περίπτωση άρνησης, η σχετική δαπάνη βεβαιώνεται και ακολουθεί η διαδικασία είσπραξης της.

6) Επιπλέον, για τα παιδαγωγικά μέτρα της παρ. 2 ισχύουν τα εξής: Η προφορική παρατήρηση έχει σκοπό να προειδοποιήσει τον/τη μαθητή/τρια ότι η συμπεριφορά του/της παρεκκλίνει από τα προβλεπόμενα από τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της σχολικής μονάδας και δεν καταχωρίζεται στο Βιβλίο Καταγραφής Ενεργειών Υποστήριξης Εύρυθμης Λειτουργίας. **Η επίπληξη καταγράφεται στο βιβλίο καταγραφής Ενεργειών Υποστήριξης Εύρυθμης Λειτουργίας. Οι ωριαίες απομακρύνσεις καταγράφονται ως παιδαγωγικά μέτρα και λαμβάνονται υπόψη στις συνολικές απουσίες για τον χαρακτηρισμό της φοίτησης, αρκεί να έχει συμπληρωθεί το αντίστοιχο βιβλίο καταγραφής.**

7) Σε κάθε περίπτωση, οι γονείς/κηδεμόνες των μαθητών/τριών ενημερώνονται άμεσα για την εφαρμογή του παιδαγωγικού μέτρου της αποβολής και για τον τρόπο εκτέλεσής του. Οι ώρες απουσίας των μαθητών/τριών που οφείλονται στην εφαρμογή του παιδαγωγικού μέτρου της αποβολής **καταχωρίζονται και προσμετρώνται για τον χαρακτηρισμό της φοίτησης.**

8) Εάν μαθητής/τρια παρακωλύει τη διεξαγωγή μαθήματος, είναι δυνατόν να του/της επιβληθεί **ωριαία απομάκρυνση** από την αίθουσα διδασκαλίας, οπότε απασχολείται με την ευθύνη της/του Διευθύντριας/ντή του σχολείου, λαμβάνοντας απουσία. Σε περίπτωση επαναλαμβανόμενων ωριαίων απομακρύνσεων και πάντως μετά από τρεις απομακρύνσεις από τον/την ίδιο/α διδάσκοντα/ουσα ή πέντε συνολικά, **ο Σύλλογος Διδασκόντων/ουσών** δύναται να εφαρμόσει κατά τη κρίση του τα παιδαγωγικά μέτρα 3ημερης και 5ημερης αποβολής, προειδοποιώντας τον/τη μαθητή/τρια, με γνωστοποίηση προς τους κηδεμόνες του/της, ότι επίκειται η εφαρμογή του παιδαγωγικού μέτρου της αλλαγής τμήματος. Εφόσον η συμπεριφορά του/της μαθητή/τριας δεν βελτιώνεται, μετά την λήψη των ως άνω παιδαγωγικών μέτρων, εξετάζεται η δυνατότητα λήψης του παιδαγωγικού μέτρου της **αλλαγής τμήματος**, εάν και εφόσον υφίσταται.

Μέτρα ωστόσο υπάρχουν και για θετικές συμπεριφορές των μαθητών.

Στους/στις μαθητές/τριες οι οποίοι/ες έχουν σημειώσει **σημαντική βελτίωση στη συμπεριφορά τους ή στην επίδοσή τους στα μαθήματα, απονέμεται, μετά από απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων/ουσών, «Έπαινος Προσωπικής Βελτίωσης».**

Στους/στις μαθητές/τριες που διακρίνονται **για ιδιαίτερες πράξεις αλληλεγγύης και κοινωνικής προσφοράς και για πράξεις που εκφράζουν πνεύμα ανιδιοτελούς φιλαλληλίας απονέμεται ειδικός έπαινος.**

Όλες οι τιμητικές διακρίσεις επιδίδονται σε επίσημη τελετή κατά την Εορτή της Σημαίας. Στην τελετή αυτή προσκαλούνται να παραστούν οι τοπικές αρχές και οι γονείς και οι κηδεμόνες των μαθητών/τριών».

Ελπίζουμε ότι με την συνεργασία σχολείου και οικογένειας θα καταφέρουμε ώστε να ενεργοποιηθούν μόνο ρυθμίσεις για την βελτίωση και την πρόοδο των μαθητών μας.